3967 - Yemek ve sadaka vermek açısından Kurban’ın paylaşımı

Soru

Yemek ve sadaka vermek açısından Kurban’ın üçe paylaştırıldığına dair sahih hadis mevcut mu?

Detaylı cevap

Allah’a hamd olsun.

Kurban etlerini sadaka verilmesiyle ilgili hadisler olduğu gibi bu Kurban etlerinden yemek ve saklamakla ilgili de hadisler bulunmaktadır. Aişe Radiyallahu anha’dan rivayet edildiğine göre şöyle dedi: Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem zamanında Kurban etlerinden faydalanmak amacıyla çölden fakir aileler Medine’ye akın etti, bunun üzerine Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle dedi: “üç günlük yetecek kadar saklayın gerisini sadaka verin”. Sonraki senede sahabeler: Ey Allah’ın Rasulu! İnsanlar kurbanların derilerinden kova yapmakta ve yağlarını daha sonra kullanmak için eritirler. Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem: “Bunu neden söylüyorsunuz” diye sordu. Sahabeler: Kurban etlerini üç günden sonra yememizi yasaklamıştınız. Rasulullah: “Benim yasaklamam çölden akın eden fakir aileler içindi, Kurbanlardan yiyin ve saklayın” . (Muslim 3643)

İmam Nevevi bu hadisin açıklamasında şöyle dedi: Bu hadisten anlaşıldığına göre kurban etini üç günden fazla bir süre için saklamak caizdir. Ayrıca etten sadaka verilmesi emredildiği gibi ondan yemek de emredilmiştir. Kurban vacip olmayan bir kurban ise sadaka denilecek kadarı vermek vaciptir. Kurbanın çoğunu vermek mustehaptır. Kemale en yakın uygulama: Üçte birini yemek, üçte birini sadaka vermek ve üçte birini hediye etmektir. Bazı alimlere göre kurbanın yarısı yenir, diğer yarısı sadaka verilir. Alimlerin cumhuruna göre kurbandan yemek mustehaptır vacip değildir. Zira hadiste geçen emir kipi, vaciplik ifade etmiyor.

İmam Malik şöyle dedi: Kurbandan sadaka vermek, hediye etmek ve yeme oranlarında sınır yoktur.

Sadaka vereceği et, ister çiğ olsun ister pişmiş olsun farketmez. (el Kafi/1/424)

İmam Şafii şöyle dedi: Kurbanın çoğunu sadaka vermek mustehaptır. Ancak kemale en yakın uygulama üçte birini yemek, üçte birini sadaka vermek ve üçte birini hediye etmektir. Bazı alimler, yarısını yiyip diğer yarısını sadaka vermesi caiz olduğunu söylemişlerdir. Bu konuda sahih olan görüş bir kısmını sadaka vermektir: (Neylul evtar 5/145, Siraculvehhac 563)

İmam Ahmed şöyle dedi: Bizler Abdullah bin Abbas'ın hadisine uyarız: (Kurban sahibi üçte birini yer, üçte birini dilediğine hediye eder, üçte birini fakirlere sadaka verir. (Ebu Musa el Asfahani, Vazaif. "Hadis hasendir" demiştir. İbn Mesud ve İbn Ömer'in görüşü bu şekildedir. Sahabelerden buna aykırı bir görüş bilinmemektedir. (El Muğni 8/632)

İhtilafın sebebi, kurbandan vacip olarak sadaka verilecek miktarla ilgili farklı rivayetlerin bulunmasıdır. Şüphesiz rivayet edilen hadisler, belirli bir oranı belirtmemiştir. Bunlardan biri: Bureyde Radiyallahu anhu'dan rivayet edildiğine göre Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle dedi: " İmkan sahipleri imkanı olmayanlara faydalı olsun diye üç günden itibaren kurban etlerinden yemenizi yasaklamıştım, artık istediğini yiyin, yedirin ve saklayın" (Tirmizi 1430) Hadis hasendir. İlim ehli de bu görüşle amel etmektedirler.

En iyisini Allah bilir.